

TEMA BROJA

NOVA MREŽA SUDOVA SRBIJE

Efikasno, nezavisno, objektivno, transparentno

U Srbiji je u toku velika reforma pravosuđa koja, što je i cilj svake reforme, otklanja brojne nasleđene nedostatke, stvarajući istovremeno mogućnost da građani Srbije brže i lakše dolaze do pravde.

U toj reformi je izuzetno važno stvaranje nezavisne sudske administracije, kao veliki korak ka samostalnosti tužilačke organizacije. Izuzetno je važno i da je Ministarstvo pravde prilikom donošenja tužilačkih zakona konsultovalo strukovna udruženja i usvojilo više od 90 procenata njihovih sugestija. Uticaj izvršne vlasti će otkloniti Zakon o Pravosudnoj akademiji. Od 1. januara 2010. godine, uspotaviće se nova mreža sudova.

„Cilj reforme pravosuđa u Srbiji nije lustracija, već pravljenje efikasnog sudstva kako bi se suđenja okončala u razumnom roku“, ocenila je prilikom predstavljanju „Mape sudova Srbije“, vršilac dužnosti predsednika Vrhovnog suda Srbije i predsednica Visokog saveta sudstva Nata Mesarović.

Visoki savet pravosuđa radi svoj posao u skladu sa zakonom. Na oglas za izbor sudija prijavilo se 5.050 osoba, od čega je oko 4.800 prijava „nesporna“.

Ministarstvo pravde je započelo umrežavanje svih sudova u Srbiji, a ministarka pravde Snežana Malović izrazila je uverenje da će početi izbor „časnih ljudi koji će činiti budući pravosudni sastav Srbije“. Osnovni cilj Ministarstva pravde je uspostavljanje efikasnog, nezavisnog, objektivnog i transparentnog sudstva.

Pomoćnik ministra Slobodan Popić predstavio je novu mrežu sudova u Srbiji ističući da će najveću transformaciju doživeti Apelacioni sud u Beogradu.

Nova mreža sudova predviđa postojanje osnovnih sudova koji će zameniti dosadašnje opštinske, odnosno biće prvostepeni sudovi za teritoriju grada. Viši sudovi osnivaju se umesto okružnih sudova i sudiće u prvom stepenu u svim predmetima za koje nisu nadležni osnovni sudovi.

Apelacioni sudovi osnivaju se kao drugostepeni. Rešavaće po žalbama protiv odluka osnovnih sudova o kojima ne rešava viši sud i protiv svih odluka viših sudova, na njihovom području.

Privredni sudovi osnivaju se umesto trgovinskih, kao prvostepeni sudovi za teritoriju jednog ili više gradova, odnosno više opština. Privredni apelacioni sud se osniva umesto Višeg trgovinskog suda, za odlučivanje o žalbama protiv odluka svih privrednih sudova.

Prekršajni sudovi se, kao organi sudske vlasti, osnivaju prvi put, a preuzeće prvostepenu nadležnost prekršajnih organa. Viši prekršajni sud se osniva kao drugostepeni prekršajni sud, umesto 11 prekršajnih veća.

Upravni sud se osniva prvi put. Rešavaće upravne sporove koje su do sada rešavali Vrhovni sud i okružni sudovi.

Vrhovni kasacioni sud osniva se kao najviši sud u Republici, umesto Vrhovnog suda. Odlučivaće o vanrednim pravnim sredstvima, a usvajaće i načelne pravne stavove radi jedinstvene sudske primene prava.

Baro: Reforme na pravom putu

Potpredsednik Evropske komisije za pitanja pravde, slobode i bezbednosti Žak Baro izjavio je da se reforme pravosuđa u Srbiji kreću pravim putem. Baro je u Specijalnom sudu posle sastanka sa predsednikom Okružnog suda u Beogradu Sinišom Važićem i tužiocem za ratne zločine Vladimirom Vukčevićem rekao i da će te reforme biti bitan argument za uključenje Srbije u Evropsku uniju.

„Budući da raširenih ruku i otvorenih vrata čekamo Srbiju, želimo da nam se ona pridruži kao i ostale zemlje s Balkana. Želimo da Srbija dođe do nas prošavši sve ove napore za borbu protiv kriminala, za

razračunavanje s ratnim zločinima i s iskorenjenim organizovanim kriminalom, jer današnji organizovani kriminal ne obraća pažnju na granice", rekao je Baro.

Potpredsednik Evropske komisije čestitao je pravosudnim funkcionerima na hrabrosti da se uhvate u koštac s ratnih zločinima i organizovanim kriminalom.

Palata pravde u Savskoj ulici u Beogradu biće sedište krivične materije i u njoj će raditi krivično odeljenje Prvog osnovnog suda, (a verovatno i Drugog osnovnog suda), kao I maloletničko odeljenje Višeg suda. U Specijalnom sudu u Beogradu ostaju sedišta organa koja su bila i do sada - sud i Tužilstvo za organizovani kriminal, kao i sud i Tužilstvo za ratne zločine. Zgrada Petog opštinskog suda biće adaptirana za potrebe Parničnog odeljenja Prvog osnovnog suda, dok će se u Četvrtom opštinskom sudu odvijati postupci iz oblasti radnih sporova, izvršenja, porodične materije, kao i vanparnični postupci. Treći opštinski sud biće sedište Višeg suda. Prostorije Prekršajnog i Višeg prekršajnog suda biće u zgradi bivše "Beobanke" na Zelenom vencu, dok će sva tužilaštva biti smeštena u ulici Kneza Miloša 32. Privredni, odnosno trgovinski sud, ostaje kao i do sada u Masarikovoj ulici u Beogradu. Organizacione izmene predviđene su za celu Srbiju, jer se broj sudova i tužilaštava smanjuje, odnosno reorganizuje shodno potrebama i broju predmeta u radu.

Državno veće tužilaca raspisalo je 5. avgusta konkurs za izbor 15 zamenika tužilaca u Republičkom javnom tužilaštvu, 60 u apelacionim javnim tužilaštvima u Beogradu, Kragujevcu, Nišu i Novom Sadu, 25 u Tužilaštvu za organizovani kriminal i osam u Tužilaštvu za ratne zločine. Konkurs je otvoren i za izbor 124 zamenika javnih tužilaca u višim javnim tužilaštvima u Beogradu, Valjevu, Vranju, Zaječaru, Zrenjaninu, Jagodini, Kosovskoj Mitrovici, Kragujevcu, Kraljevu, Kruševcu, Leskovcu, Negotinu, Nišu, Novom Pazaru, Novom Sadu, Pančevu, Pirotu, Požarevcu, Prokuplju, Smederevu, Somboru, Sremskoj Mitrovici, Subotici, Užicu, Čačku i Šapcu. Prvo i Drugo osnovno javno tužilaštvo u Beogradu imaće 79 zamenika tužilaca, a u ostalim gradovima biće 235 zamenika.

Po zakonu, Državno veće, između ostalog, utvrđuje listu kandidata za zbor republičkog javnog tužioca i javnih tužilaca, koju dostavlja Vladi i predlaže Narodnoj skupštini kandidate za prvi izbor za zamenika javnog tužioca. Zamenici tužilaca biraju se na osnovu Pravilnika koji je Državno veće tužilaca usvojilo 15. jula. Funkcija zamenika biće trajna, ali se pri prvom izboru zamenici biraju na tri godine, nakon čega će se ocenjivati njihova stručnost i osposobljenost, odnosno ukupni rezultati i kvalitet rada.

I nova mreža tužilaštava uspostaviće se 1. januara 2010. godine, a izbor sudija i tužilaca treba da bude obavljen do 1. decembra.

Državno veće tužilaca ima 11 članova, a članovi po položaju su republički javni tužilac Slobodan Radovanović, ministarka pravde Srbije Snežana Malović i predsednik Odbora Skupštine Srbije za pravosuđe Boško Ristić. Izabrani članovi su tužilac za ratne zločine Vladimir Vukčević, zamenik republičkog javnog tužioca Đorđe Ostojić, zamenica okružnog javnog tužioca u Novom Sadu Ivana Letica-Pavić i zamenik okružnog javnog tužioca u Beogradu Saša Ivanić. Za članove veća izabrani su i zamenik opštinskog javnog tužioca u Kragujevcu Nebojša Kirjaković, opštinski javni tužilac u Novoj Varoši Ljubiša Dragašević i profesor Pravnog fakulteta u Beogradu Milan Škulić.